

TieVie – Valtakunnallinen tieto- ja viestintätekniiikan opetuskäytön koulutus

Toimintasuunnitelma vuodelle 2006

TieVie-virtuaaliyliopistohankkeen vuoden 2006 toiminnan tavoitteena on

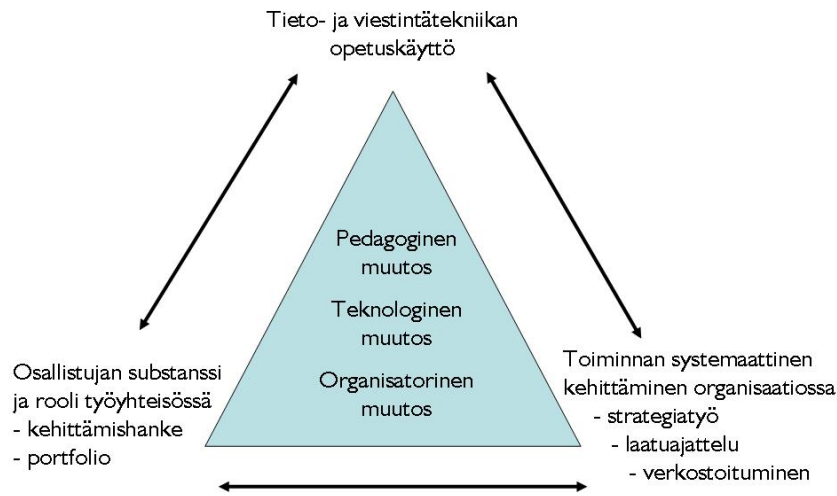
- TieVie-asiantuntijakoulutuksen toteuttaminen lukuvuonna 2006 - 2007,
- hankkeen tulosten kokoaminen ja levittäminen sekä
- suunnitella TieVie-koulutusten toteuttamista vuodesta 2007 lähtien maksullisena, palvelusopimukseen pohjautuvana koulutuksena yhteistyössä SVYPA:n ja AOR 3:n kanssa.

I TieVie-asiantuntijakoulutus lv 2006 - 2007 (15 op)

TieVie-hanke kouluttaa tieto- ja viestintätekniiikan (tvt) opetuskäytön asiantuntijoita Suomen yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin toteuttamalla lukuvuonna 2006 - 2007 ope.fi III-tasoa vastaavaa TieVie-asiantuntijakoulutusta. Koulutukseen otetaan osallistujia kaikista Suomen yliopistoista. Lisäksi TieVie-asiantuntijakoulutusta tarjotaan maksullisena ammattikorkeakoulujen henkilökunnalle. Koulutus toteutetaan pitkäkestoisena, käytännön työhön integroituna koulutuksena, jolla varmistetaan koulutuksen vaikuttavuus korkeakoulujen opetuskäytänteisiin ja toimintaan. Usean korkeakoulun yhteinen koulutus ja lähi- ja etätyöskentelymuotojen joustava käyttö mahdollistavat verkostoitumisen sekä kouluttajien ja osallistujien asiantuntijuuden jakamisen. Valtakunnallinen koulutus tarjoaa konkreettisen mahdollisuuden eri korkeakoulujen ja tieteenalojen osallistujien yhteistyölle ja verkostoituneen opetuksen ja verkostohankkeiden toteuttamiselle. TieVie-hankkeen kausi päättyi vuoden 2006 lopussa, mutta elokuussa 2006 alkanut koulutus jatkuu vielä keväälle 2007.

I.1 Koulutuksen tavoite ja sisältö

TieVie-asiantuntijakoulutuksen tavoitteena on kehittää toimijoiden omaa substanssia tukevaa tvt:n opetuskäytön erityisosaamista ja asiantuntijuutta. Koulutus syventää ja laajentaa osallistujien tieto- ja viestintätekniiikan opetuskäytön asiantuntemusta ja antaa valmiuksia toimia esimerkiksi tvt:n opetuskäytön kouluttajana, ohjaajana, konsulttina tai tukihenkilönä. Koulutuksen myötä osallistujat saavat valmiuksia myös opetuksen ja työyhteisön kehittämiseen. Osallistujilta saadun palautteen perusteella asiantuntijuuden kehittymistä tukee erityisesti mahdollisuus kokemusten ja tiedon jakamiseen yli korkeakoulurajojen sekä mahdollisuus verkostoitumiseen. Tarkastelun kohteena koulutuksessa ovat pedagoginen, teknologinen ja organisatorinen muutos korkeakoulussa. Teknologinen muutos -teema on integroitu koulutuksen sisältöihin. Koulutuksen sisältöihin on integroitu myös opetuksen laadun näkökulmaa. Tvt:n opetuskäytön laatua tarkastellaan osana opetuksen laatua. Näiden erilaisten näkökulmien yhdistymistä TieVie-asiantuntijakoulutuksessa on kuvattu kuviossa I.

Kuvio 1. Erilaisten näkökulmien yhdistyminen TieVie-asiantuntijakoulutuksessa (15 op).

1.2 Kohderyhmä

TieVie-asiantuntijakoulutus on suunnattu korkeakoulujen henkilökunnalle, jolla on aiempaa koulutusta (esim. TieVie-koulutus, 5 ov) tai kokemusta tai jolla on muuten hankitut perustiedot tieto- ja viestintäteknikan soveltamisesta opetuksessa. Koulutuksen kohderyhmään kuuluvien toimijaryhmien näkökulmia tieto- ja viestintäteknikan opetuskäyttöön voivat olla esimerkiksi

- tvt:aa hyödyntävän opetuksen laatu osana opetuksen laatua,
- laitoksen / yksikön opetuksen kehittäminen tvt:a hyödyntäen,
- tvt:n opetuskäytön henkilöstökoulutuksen toteuttaminen omassa korkeakoulussa,
- verkostoituneen opetuksen suunnittelu ja toteuttaminen,
- tvt:n opetuskäytön strategian laatiminen ja toimeenpano ja
- tvt:n opetuskäytön tukeen tai teknologiaan ratkaisuihin liittyvät kysymykset.

Vuonna 2006 koulutukseen otetaan 100 osallistujaa yliopistoista. Lisäksi TieVie-asiantuntijakoulutusta tarjotaan maksullisena ammattikorkeakoulujen (amk) henkilökunnalle, jolle vuonna 2006 varataan 20 osallistujan kiintiö. Yliopistojen osallistujakiintiö määräytyy yliopiston koon mukaan. Korkeakoulujen osallistujakiintiöt ovat seuraavat:

Taulukko 1. Yliopistojen osallistujakiintiöt

Korkeakoulu	Osallistujakiintiö
AMK	20 (osallistumismaksu)
HKKK	2
HY	20
JoY	4
JY	8
KuvA	2
KuY	4
LTY	4
LY	3

MPKK	0 (1 maksullinen paikka)
OY	10
SHH	2
SibA	2
TaiK	2
TaY	6
TeaK	2
TKK	7
TTKK	4
TuKKK	2
TY	9
VY	3
ÅA	4
Yhteensä	100 + 20

I.3 Koulutuksen rakenne

TieVie-asiantuntijakoulutus (15 op) rakentuu neljästä lähiseminaarista, viidestä verkkojaksosta, kahdesta megakonferenssista, juonne- ja vertaisryhmätyöskentelystä, kirjallisuuteen perehtymisestä sekä henkilökohtaisesta portfolioyöstä. Koulutuksen punaisena lankana on oman kehittämishankkeen suunnittelu ja toteuttaminen. Koulutus alkaa vasta elokuussa 2006, koska lukuvuosi on luonteva kausi osallistujien näkökulmasta opiskella.

Kuvio 2. TieVie-asiantuntijakoulutuksen (15 op) toimintarakenteen vuonna 2006.

TieVie-asiantuntijakoulutus on laajuudeltaan 15 op ja se koostuu seuraavista osista:

Lähiseminaarit ja niihin valmistavat reaktiopaperit (4 op)

- Organisatorinen muutos -lähiseminaari (31.8 - 1.9.2006) Oulussa
- Pedagoginen muutos -lähiseminaari (27. - 28.10.2006) Helsingissä
- Arviointi-lähiseminaari (11. - 12.1.2007) Jyväskylässä
- Päätösseminaari (26. - 27.4.2007) Turussa

Verkkojaksot ja megakonferenssit (6 op)

Verkkokajaksilla, valmistaudutaan lähiseminaareihin ja syvennetään seminaareissa käsiteltyjä teemoja. Osana verkkokajaksia järjestetään 2 megakonferenssia.

- Organisatorinen muutos -verkkokajako 11.9 – 15.10.2006 (vastuu Helsingin yliopisto)
- Pedagoginen muutos -verkkokajako 6.11. – 10.12.2006 (vastuu Turun yliopisto)
 - o Osana pedagoginen muutos -verkkokajakso järjestetään Megakonferenssi 11.12.2006 klo 12.00 - 16.00 (vastuu Jyväskylän yliopisto, Oulun yliopisto ja Teknillinen korkeakoulu)
- Arviointi-verkkokajako 15.1. – 18.2.2007 (vastuu Jyväskylän yliopisto)
 - o Osana Arviointi-verkkokajakso järjestetään Megakonferenssi 15.2.2007 klo 9.00 – 13.00 (vastuu Jyväskylän yliopisto, Oulun yliopisto ja Teknillinen korkeakoulu)

Portfoliotyöskentely (3 op)

Sisältää Orientaatio-verkkokajakson, josta vastaa Oulun yliopisto sekä Portfolio-verkkokajakson ja itsenäisen portfolion työstämisen, joista on vastuussa Teknillinen korkeakoulu. Koko koulutuksen ajan osallistujat työstävät portfoliota, jonka lopullinen kokoaminen tapahtuu Portfolio-verkkokajaksolla 26.2. - 15.4.2007.

Kehittämishanke (2 op)

TieVie-asiantuntijakoulutuksen aikana jokainen osallistuja toteuttaa yksin tai yhteistyössä vertaisryhmänsä kanssa kehittämishankkeen, jossa opetusta kehitetään hyödyntäen tieto- ja viestintätekniiikkaa. Kehittämishankkeen avulla pyritään koulutusta integroimaan osallistujien omaan organisaatioon ja työhön sekä vaikuttamaan siten entistä voimakkaammin korkeakoulujen opetusikäytänteisiin ja toimintaan. Kehittämishankkeita rajataan ja ongelmia täsmennetään koulutuksen aikana koulutettavien ja kouluttajien yhteistyönä. Kehittämishankkeet dokumentoidaan TieVie-portaalissa. Kehittämishankkeiden edistymisen tueksi sekä hankkeen paikallisen vaikuttavuuden lisäämiseksi yliopistot järjestävät paikallista **mentorryhmätyöskentelyä** oman yliopistonsa TieVie-asiantuntijakoulutuksen osallistujille.

Mentorryhmätyöskentelyn tavoitteena on tukea osallistujien kehittämishankkeiden edistymistä, kytkeä osallistujan kehittämishanketta oman korkeakoulun toimintaan sekä lisätä osallistujien oman korkeakoulun tuntemusta. Toiminnan tavoitteena on myös levittää tieto osallistujan kehittämishankkeesta hänen omassa organisaatiossaan. Paikallisryhmillä tarkoitetaan korkeakouluittain muodostettuja 5 - 10 henkilön pienryhmiä. Jokaisessa korkeakoulussa on oma mentori, joka toimii paikallisryhmän vetäjänä ja kokoonkutsujana. Isoissa korkeakouluissa, joista osallistujia on paljon, voi paikallisryhmiä olla useita. Tällöin osa tapaamisista voi olla kaikkien paikallisryhmien yhteisiä ja osa vain omalle ryhmälle tarkoitettuja. Joissakin korkeakouluissa osallistujia saattaa olla vain muutama, joten silloin ryhmän koko on pienempi. Paikalliset mentorryhmät kokoontuvat koulutuksen aikana noin 4-5 kertaa.

Kehittämishankkeen 2 op:een laajuus sisältää itsenäisesti tehtävän tvt:aa soveltavan opetuksen kehittämishankkeen työstämisen sekä kehittämishankkeiden tueksi paikallisesti järjestettävän mentoroinnin. Kehittämishanketta tuetaan verkkokajaksilla ja lähiseminaareissa erilaisilla tehtävillä, jotka sisältyvät em. osioiden mitoitukseen.

Juonne- ja vertaisryhmät

Osallistujat ryhmäytyvät Orientaatio-verkkokajakson ja ensimmäisen lähiseminaarin aikana oman kiinnostuksensa ja koulutukseen valitsemansa kehittämiskohteen pohjalta juonneryhmiin. Juonneryhmien koko on noin 20 henkilöä. Samat juonneryhmät työskentelevät yhdessä koko koulutuksen ajan. TieVie-suunnitteluryhmän jäsenet toimivat juonteiden vetäjinä. Vuoden 2005 koulutuksen sisälle muodostettiin kuusi juonneryhmää: kolme opetuksen uudistajat -juonetta, kaksi rakenteiden

ravistelijat –juonnetta sekä yksi verkostojen virittäjät -juonne. Juonteiden jaottelua tullaan tarkastelemaan uudestaan ennen vuoden 2006 koulutuksen aloittamista.

Vertaisryhmät muodostetaan ensimmäisessä lähiseminaarissa juonneryhmien sisältä. Ryhmien koko on 4 - 6 henkilöä. Tavoitteena on, että vertaisryhmän jäsenten kehittämishankkeet ovat samantyyppisiä tai sisältävät samoja elementtejä tai ongelmia, jolloin ryhmän osallistujat voivat auttaa toisiaan ja hyötyvät yhteistyöstä. Vertaisryhmät toimivat osin ohjatusti, osin itseohjautuvana ryhmänä.

1.4 Arviointi

Koulutuksen suoritettuaan osallistujilla on asiantuntemusta tieto- ja viestintätekniiikan sovellusmahdollisuuksista opetuksessa ja sen vaikutuksesta pedagogiseen, organisatoriseen ja teknologiseen muutokseen korkeakoulussa. Lisäksi osallistujilla on näkemystä toiminnan systemaattisesta kehittämisestä ja heidän laatutietoisuutensa ja –asiantuntemuksensa tvt:n opetuskäytön alueella on kehittynyt. Osallistujat ovat perillä oman korkeakoulunsa strategisista linjauksista, laatutyöstä sekä teknisestä ja pedagogisesta tuesta. Koulutus antaa valmiuksia toimia esimerkiksi tvt:n opetuskäytön kouluttajana, koulutussuunnittelijana, ohjaajana, konsulttina, tukihenkilönä ja verkoston toimijana.

Koulutus arvioidaan asteikolla hyväksytty/täydennettävä. Osallistujat tuottavat portfolion, joka sisältää

- oman oppimisen pohdintaa ja koulutuksen arviointia,
- kuvauksen omasta koulutus- tai opetusnäkemyksestä sekä toiminta-ajatuksesta (teoreettisia/pedagogisia perusteluita tehdyille valinnoille),
- itsearviointia (esim. osaamisen kehittyminen ja tvt:n opetuskäyttöön liittyvä asiantuntemuksen syveneminen),
- omaan kehittämishankkeeseen liittyvää palautetta (esim. omalta paikallisryhmältä) ja sen analysointia,
- kehittämisnäkyymiä oman korkeakoulun tvt:n opetuskäytölle (nykytilanteen arviointi ja pedagogisen sekä teknisen tuen tarpeen visiointia) sekä
- näytteitä tuotetusta materiaalista.

Koulutuksen suorittaminen hyväksytysti edellyttää aktiivista osallistumista lähi- ja verkkojaksoille, oman kehittämishankkeen toteuttamista sekä portfolion tekemistä.

2 Toiminnan vakiinnuttaminen ja tulosten levittäminen

Ennen strategiakauden päättymistä on tärkeää dokumentoida hankkeen toimintaa sen eri tasoilla ja raportoida siitä, jotta saadaan jaettua hankkeen aikana syntynyttä osaamista, kokemuksia sekä hyviä käytänteitä ja toimintamuotoja myös muiden toimijoiden hyödynnettäväksi. Samalla voidaan luoda suuntaviivoja toiminnan jatkamiselle tulevaisuudessa. Hankkeen tulosten kokoamiseksi ja levittämiseksi vuoden 2006 aikana tehdään julkaisu, johon kootaan hankkeen toiminnan kuvaus, erilaisia tapauskuvauksia sekä kuvauksia toimivista tvt:n opetuskäytön käytenteistä. Julkaisun kirjoittajina toimivat TieVie-verkoston eri toimijoita kuten suunnitteluryhmäläisiä, koulutuksien osallistujia eri vuosilta sekä verkoston paikallisia toimijoita. Julkaisun tekemiseen haetaan mahdollisesti erillistä rahoitusta OPM:stä.

Tvt:n opetuskäytön henkilöstökoulutustoiminta vakiinnutetaan suunnitteleamalla TieVie-koulutusten toteuttamista vuodesta 2007 lähtien maksullisena, palvelusopimukseen pohjautuvana koulutuksena

yhteistyössä SVYPAn ja asiantuntijaryhmä 3:n (AOR 3, jonka tehtävänä on yhteisesti tuotettujen tv-t-koulutuspalveluiden ja tv-tukipalveluiden kehittäminen) kanssa.

3 Alumnitoiminta

Aikaisempien vuosien TieVie-kouluttajakoulutuksen ja -asiantuntijakoulutuksen käyneille osallistujille tarjotaan mahdollisuutta osallistua osaan meneillään olevan TieVie-asiantuntijakoulutuksen valtakunnallisista lähiseminaareista. Lähiseminaariin voidaan järjestää heille oma alumnitapaaminen. Lähiseminaareihin osallistuminen tarjoaa heille mahdollisuuden tietojen päivittämiseen, kokemusten vaihtamiseen sekä verkostoitumiseen eri vuosien TieVie-osallistujien kanssa. Osa valtakunnallisten lähiseminaarien asiantuntijaluennosta lähetetään verkkolähetyksinä. Asiantuntijaluentoja markkinoidaan aikaisempina vuosina koulutuksen käyneille osallistujille. Alumneille tarjotaan lisäksi mahdollisuutta toimia osallistujien paikallisina mentoreina ja hankkeiden tukihenkilönä. Heitä hyödynnetään myös tarpeen mukaan koulutuksessa lähiseminaareissa ja verkkojaksolla asiantuntijoina.

4 Kehittämiskohteet vuonna 2006

Keskeinen kehittämisen kohde on edelleen koulutuksen vaikuttavuuden lisääminen. Vaikuttavuuden lisäämiseen pyritään tukemalla eri tavoin osallistujien kehittämishankkeiden edistymistä ja koulutuksen integroimista paremmin osallistujan oman organisaation toimintaan. Tähän pyritään kehittämällä juonneryhmätyöskentelyä tukemaan paremmin osallistujien kehittämishankkeita, sitomalla koulutuksen tehtäviä entistä enemmän osallistujien työhön ja organisaation sekä jatkamalla kehittämishankkeiden tueksi sekä hankkeen paikallisen vaikuttavuuden lisäämiseksi kehitettyä paikallista mentorointia.

5 Hankkeen arviointi ja tutkimus

Koulutuksen eri toimijoilta ja sidosryhmiltä (osallistujat, kouluttajat, TieVie-yhteyshenkilöt, SVY:n palveluyksikkö, OPM) kerätään jatkuva palautetta, jota käytetään hyväksi koulutuksen kehittämisessä sekä hankkeen arvioinnissa. Lisäksi on tärkeää selvittää, millaisia vaikutuksia koulutuksella ja osallistujien työhön integroiduilla kehittämishankkeilla on ollut yliopistojen toimintaan ja opetuksen kehittämiseen. Parhaimmillaan koulutuksen osallistuja voi toimia muutosagenttina omassa työyhteisössään, mutta hänen kehittämishankkeensa saattaa myös jäädä kertaluontoiseksi kokeiluksi, josta ei jää mitään elämään koulutuksen päätyttyä. Suuri haaste on, miten osallistujien kehittämishankkeet saadaan vakiinutettua osaksi työyhteisön toimintaa ja saadaan samalla synnytettyä uusia toimivia käytäntöjä korkeakouluihin. Tämän asian tutkimiseen on saatu OPM:stä erillinen rahoitus, jonka avulla toteutetaan koulutusten vaikuttavuustutkimus vuoden 2006 aikana. Tutkimusyhteistyötä tehdään alan tutkijoiden ja koulutus- ja opetusteknologiaa tutkivien yksiköiden kanssa.

6 TieVie-hankkeen kokonaisbudjetti lukuvuodelle 2006 - 2007

Taulukko 1. TieVie-hankkeen rahoituksen 168 000 € kohdentuminen yliopistoittain vuonna 2006

	OY	JY	HY	TKK	TY	YHTEENSÄ
TieVie-asiantuntijakoulutus (15 op), 100 osallistujaa						
Valtakunnalliset lähiseminaarit (4 x 2 pv)	9500	9500	9500		9500	38000
Verkkojaksot (4 kpl)	2800	9500	9500		9500	31300
Portfoliotyöskentely ja –				9500		9500

verkkopaketti						
Megakonferenssi (2 kpl)	3800	3800		3800		11400
Juonneryhmien vetäminen	900	900	900	900	900	4500
Koordinaattori 6 kk	25500					25500
Koulutusassistentti 3 kk	9500					9500
Portaalin ylläpito ja kehittäminen	1800					1800
Matkakustannukset	1900	1900	1900	1900	1900	9500
Yhteensä	55700	25600	21800	16100	21800	141000
Toiminnan vakiinnuttaminen ja tulosten levittäminen						
Julkaisun tekeminen						9500
Koordinaattori 2 kk	8500					8500
Yhteensä	8500	0	0	0	0	18000
Hallintokulut	9000					9000
YHTEENSÄ	73200	25600	21800	16100	21800	168000

Ammattikorkeakoulujen henkilökunta

Ammattikorkeakoulujen ja Maanpuolustuskorkeakoulun henkilökunnalta peritään TieVie-asiantuntijakoulutukseen osallistumisesta osallistumismaksu, joka on koko 15 opintopisteen koulutuksesta 1575 euroa/osallistujaa. Osallistumismaksu käytetään osallistujista aiheutuvien kustannusten kattamiseen, kuten lähiseminaarikustannukset, verkkopaketeilla osallistujien ohjaaminen sekä materiaalin muokkaaminen.

Taulukko 2. Laskennallinen omarahoitussuus TieVie-hankkeen osalta

Osallistujien matka- ja majoituskustannukset sekä päivärahat koulutusten ajalta	96200
Osallistujien palkkakustannukset koulutusten ajalta	916000
Paikkakuntaisten ohjaajien palkkiot, tekninen tuki ja koulutustilat	22000
Hallinnon yleiskustannukset (5%)	51710
Runsaasti TieVie-suunnitteluryhmän jäsenten virkatyötä	
YHTEENSÄ	1085910

Yhteystiedot

TieVie-hanketta toteuttaa viiden yliopiston muodostama verkosto, jossa ovat mukana Oulun yliopisto (koordinaattori), Helsingin yliopisto, Jyväskylän yliopisto, Teknillinen korkeakoulu ja Turun yliopisto. Liitteessä I on TieVie-suunnitteluryhmän jäsenten yhteystiedot. Lisätietoja hankkeesta antaa:

Merja Ruotsalainen
 projektipäällikkö
 Oulun yliopisto, Opetuksen kehittämissyksikkö
merja.ruotsalainen@oulu.fi
 p. 08 – 553 7453, 040 – 720 2269

TieVie-suunnitteluryhmä

Helsingin yliopisto

Arja Kukkonen
Opetusteknologiakeskus
PL 53, Fabianinkatu 28
00014 Helsingin yliopisto
p. 09 - 191 24190, 040 - 532 6772
arja.kukkonen@helsinki.fi

Päivi Pihlaja
Opetusteknologiakeskus
PL 53, Fabianinkatu 28
00014 Helsingin yliopisto
p. 09 - 191 23277, 050 - 360 8022
paivi.pihlaja@helsinki.fi

Jyväskylän yliopisto

Antti Auer
Virtuaaliyliopistohanke
Agora, PL 35
40351 Jyväskylä
p. 014 - 260 4319, 050 - 376 1200
auer@jyu.fi

Markku Närhi
Virtuaaliyliopistohanke
Agora, PL 35
40351 Jyväskylä
p. 014 - 260 4127, 040-5877361
mtnarhi@cc.jyu.fi

Hanna Seuranen
Virtuaaliyliopistohanke
PL 35
40351 Jyväskylä
p. 014 - 260 4146
hmseuran@cc.jyu.fi

Oulun yliopisto (koordinaattori)

Paula Airaksinen
Opetuksen kehittämissyksikkö
PL 8000, Pentti Kaieran katu 1
90014 Oulun yliopisto
p. 08 - 553 4039
paula.airaksinen@oulu.fi

Merja Ruotsalainen
Opetuksen kehittämissyksikkö
PL 8000, Pentti Kaieran katu 1
90014 Oulun yliopisto
p. 08 - 553 7453, 040 - 720 2269
merja.ruotsalainen@oulu.fi

Teknillinen korkeakoulu

Anna-Kaarina Kairamo
Opetuksen ja opiskelun tuki
PL 8000, 02015 TTK
p. 09 - 451 4015
anna-kaarina.kairamo@tkk.fi

Taru Valovirta
Opetuksen ja opiskelun tuki
PL 8000, 02015 TTK
p. 09 - 451 4669, 050 348 6156
taru.valovirta@tkk.fi

Turun yliopisto

Tomi Jaakkola
Opetusteknologiayksikkö
Assistentinkatu 7
20014 Turun yliopisto
p. 02 - 3338740
tomi.jaakkola@utu.fi

Matti Lappalainen
Opetuksen kehittäminen
Assistentinkatu 5
20014 Turun yliopisto
p. 02 - 333 6608
matti.lappalainen@utu.fi

Lassi Nirhamo
Opetusteknologiayksikkö
Assistentinkatu 7
20014 Turun yliopisto
p. 02 - 3338736
lassi.nirhamo@utu.fi